

РЕШЕНИЕ

№ 1086

гр. София, 19.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 64 СЪСТАВ, в публично заседание на четвърти октомври през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: МИРОСЛАВА П. ИЛЕВА

при участието на секретаря ПЕТЯ ЦВ. СЛАВОВА
като разглежда докладваното от МИРОСЛАВА П. ИЛЕВА Гражданско дело № 20221110105078 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл.124 ГПК.

„Теви-М“ ЕООД е предявило иск по чл.405 КЗ срещу „Застрахователно акционерно дружество Армеец“ АД за сумата от 1250 лева – частичен иск при пълен размер на вземането от 2000 лева – застрахователно обезщетение за щети върху л.а. „М*, модел „*“ с рег. № * КК, обект на сключен при ответника договор по застраховка „каска“, обективиран в застрахователна полица № **630, настъпили при ПТП от 29.10.2021г. с водач на л. а. „Ш*“, модел „Ф*“ с рег. № *56 ВТ, ведно със законната лихва от 01.02.2022г. (дата на подаване на исковата молба) до окончателното плащане.

Ищецът твърди, че е ползвател в качеството си на лизингополучател на лизингово имущество - л.а. „М*, модел „*“ с рег. № * КК, който автомобил бил обект на сключен между ответника и „ОББ Интерлийз“ ЕАД договор по застраховка „каска“, обективиран в застрахователна полица № **630. Твърди, че в периода на застрахователното покритие - на 29.10.2021г., настъпило застъпило застрахователно събитие. Инцидентът възникнал, докато посоченият автомобил бил паркиран в гр. София на ул. „Будапеща“ в близост до ул. „Цар Симеон“, като при отваряне на вратата от страна на водача в нея се ударил преминаващ по ул. „Будапеща“ л.а. „Ш***“ с рег. № *56. По заведената при ответника щета по повод процесното събитие ответникът неоснователно отказал да плати застрахователно обезщетение с позоваване на наличие на изключен риск – проявена от водача груба небрежност. Ищецът оспорва водачът на автомобила, обект на имуществената застраховка, да има вина за произшествието, тъй като при отваряне на вратата нямал възможност обективно да възприеме приближаващия се автомобил. Произшествието било предизвикано по вина на водача на другия автомобил – „Ш***“, който се движел с несъобразена скорост. Отделно от това уговорката относно изключения риск, на която се позовал ответникът, била нищожна поради противоречие със закона. Евентуално не били налице предпоставките за отказ от плащане на обезщетение съгласно чл.408, ал.1, т.3 КЗ.

Ответникът е подал отговор на исковата молба в срока по чл.131 ГПК, с който оспорва иска. Позовава се на изключен риск поради проявена от водача на л.а. „М*, модел „*“ с рег. № * КК груба небрежност, тъй като водачът отворил предна лява врата на автомобила, без да се огледа за преминаващи пътни превозни средства, с което допуснал настъпването на произшествието. Евентуално се позовава на това, че водачът е паркирал автомобила на забранено за това място и е оставил предната лява врата широко отворена в момент, в който това не е било безопасно.

Евентуално, ако не се приеме наличието на изключен риск, ответникът претендира намаляване на застрахователното обезщетение поради допуснати нарушения на водача на л.а. „М*“, модел „*“ с рег. № * КК на клаузите на т.50.2, т.50.3 и т.50.5, вр. т.50.9 ОУ. При условията на евентуалност, възразява, че единствена причина за произшествието е поведение на водача на л. а. „Ш*“, модел „Ф*“ с рег. № *56 ВТ, който е управлявал автомобила с превишена или несъобразена с пътните условия скорост. Претендираното обезщетение оспорва и като завишено по размер с оглед действително причинените щети.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК ответникът е направил искане за привличане на трето лице – помагач – „Застрахователна компания Лев Инс“ АД, като обосновава правния интерес от привличането му с възможността за предявяване на регресен иск срещу това лице в качеството му на застраховател по застраховка „Гражданска отговорност“ на водача на л. а. „Ш*“, модел „Ф*“ с рег. № *56 ВТ.

Третото лице – помагач - „ЗК Лев Инс“ АД, е подало писмено становище, с което оспорва вина за настъпване на произшествието да има водачът на л.а. „Ш*“, модел „Ф*“ с рег. № *56 ВТ, който правомерно се е движил по ул. „Будапеща“ в гр. София. Произшествието се дължало единствено на противоправното поведение на водача на паркирания автомобил, който водач признал вината си в съставения двустранен констативен протокол за ПТП.

Софийски районен съд, като взе предвид предявения иск, възразенията срещу него и доказателствата по делото, намира следното:

В тежест на ищеца е да докаже, че при действието на валидно застрахователно правоотношение е настъпил покрит от застраховката риск – твърдяното събитие, при което са настъпили процесните вреди, както и размера на действително причинените вреди към датата на събитието.

В тежест на ответника е да докаже възражението си за наличие на изключения риск, на който се позовава, а именно причиняване на събитието при допусната груба небрежност от страна на водача на автомобила, обект на застраховката „каска“, евентуално – възражението за намаляване на застрахователното обезщетение, обосновано с допуснато нарушение на правилата за движение по пътищата и неполагане на дължимата грижа относно застрахованото имущество, вследствие на което са причинени процесните щети.

Съдът приема за установено, че на 29.10.2021г. на в гр. София, на ул. „Будапеща“ в района на № 17, в светлата част на денонощието, водачът на л.а. „М*“ с рег. № * КК е паркирал автомобила в дясната част на улицата, предназначена за еднопосочно движение на пътни превозни средства. След спиране на автомобила водачът отворил предната лява врата на автомобила. В същото време на ул. „Будапеща“ се е движил водачът на МПС „Ш*“ с рег. № *56 ВТ. Преминавайки покрай спрелия лек автомобил „М*“, водачът на лекия автомобил „Ш*“ с предната броня е реализирал удар в предната лява врата на лекия автомобил „М*“.

За да направи горните фактически изводи, съдът взема предвид показанията на разпитания като свидетел водач на л.а. „Ш*“ с рег. № *56 ВТ – И. И.. Той посочва, че при настъпване на събитието се е движил по ул. „Будапеща“ в гр. София и е управлявал автомобила на първа предавка. Пътният инцидент настъпил, след като водачът на спрял от дясната страна на пътното платно автомобил отворил предната лява врата. При това управляваният от свидетеля автомобил ударил и смачкал отворената врата. Разстоянието между управлявания от свидетеля автомобил и паркирания автомобил било около половин метър. Свидетелят посочва, че за щастие жената - водач, която отворила вратата, не била излезнала, защото в противен случай свидетелят е щял да удари и нея. Свидетелят пътувал от ул. „Цар Симеон“, като от посоченото място до настъпване на инцидента изминал разстояние от около 700 – 800 м. На улицата, на която настъпил инцидентът, имало плътно паркирани автомобили в близост до бордюра от дясната страна спрямо посоката на движение. На местопроизшествието пристигнали органи на полицията, които взели проба с дрегер и водачите съставили протокол за ПТП.

Показания относно пътния инцидент дава и водачът на л.а. „М*“ с рег. № * КК - Петя Маринова Агаларева – Максимова. Тя посочва, че инцидентът настъпил на ул. „Будапеща“ в гр. София. Паркирала управлявания от нея автомобил в зоната за паркиране на посочената улица,

която била еднопосочна. След спирането на автомобила се огледала за преминаващи автомобили и след като не видяла движещи се автомобили, отворила вратата и слезнала. Веднага след това се пресегнала да вземе дамската си чанта от автомобила и в същия момент възприела шум от движещ се автомобил с висока скорост. Свидетелката се предпазила с вратата пред нея и вратата била ударена от движещия се автомобил. Посочва, че към момента на удара вратата на автомобила била отворена на около 20 - 50 градуса. Улицата, на която настъпил пътният инцидент, била изключително тясна и дори вратата да била отворена на 20 градуса, отново е щяла да бъде ударена от преминаващ по улицата автомобил. Пристигналите на място полицаи ѝ обяснили, че тя носи вина и ако не иска да ѝ съставят акт, следва да посочи в протокола, че е виновна.

Съдът изцяло кредитира показанията на разпитания като свидетел водач на л.а. „Ш*“ – И. И., защото те са последователни, логични и съответни на останалите доказателства по делото. Показанията на свидетелката Петя Максимова (водач на автомобила „М*“), не се кредитират от съда в частта относно съобщеното от нея, че е била извън автомобила, когато е настъпил ударът. На първо място в исковата молба не се твърди механизъм, съответен на съобщеното от свидетелката Максимова. В посочената част съобщеното от свидетелката не се подкрепя от останалите събрани по делото доказателства, вкл. от показанията на другия водач, който категорично посочва, че водачът от спрелия автомобил не е бил слезнал при настъпване на удара в отворената врата. Отделно от това в приетия като доказателство двустранен констативен протокол (л.20 от делото), подписан от двамата водачи, е посочено, че причина за произшествието е отваряне на врата в паркирано състояние от водача на лекия автомобил „М*“ и водачът на лекия автомобил „М*“ – Петя Максимова, е признала вината си. В подаденото уведомление за щета също няма изнесени данни водачът на л.а. „М*“ да е слезнал от автомобила, преди да настъпи ударът в отворената врата.

От заключението по съдебно – автотехническата експертиза, което се кредитира от съда, се установява, че водачът на л.а. „М*“ е могъл да забележи приближаването на л.а. „Ш*““. Вещото лице е посочило, че предвид показанията на св. И. и при изчисляване на опасната зона на спиране на автомобила ударът е бил непредотвратим за водача на л.а. „Ш*““. Съдът приема, че дори и водачът на автомобила „Ш*“ да се е движил с несъобразена скорост, не може да се приеме, че това е пречатвало възможността на водача на лекия автомобил „М*“ при полагане на дължимата грижа да отвори вратата едва когато се увери, че това е безопасно.

Предвид изложеното съдът приема, че произшествието се дължи на противоправно поведение на водача на л.а. „М*“ с рег. № * КК, който е допуснал нарушение на нормата на чл.95, ал.1 ЗДвП, като по делото не се установяват факти и обстоятелства, които да оборват презумпцията за вина – чл.45, ал.2 ЗЗД.

Не е повдиган спор между страните относно материалноправната легитимация на ищеца за право на обезщетение въз основа на застрахователна полица № 0307X0013630 при клауза „Пълно каско“ с обект л.а. „М*“ с рег. № * КК и период на застрахователното покритие, включващ датата на процесното събитие.

Претендираното от ищеца право да получи застрахователно обезщетение по повод процесния инцидент е оспорено с позоваване на изключен риск съгласно клаузата на т.14.5 от Общите условия. Съгласно посочената клауза застрахователят не покрива щети вследствие на умишлени или с груба небрежност действия на застрахования и водача на МПС, чиито действия са предизвикали застрахователното събитие. Съгласно т.17 раздел „XVIII Дефиниции“ от Общите условия като „груба небрежност“ се квалифицират неизчерпателно посочените действия или бездействия : преминаване през железопътен прелез при спуснати, започнали да се спускат или/и да се вдигат бариери, при забранен звуков или светлинен сигнал; движение на МПС при незатворени врати и капаци; необезопасяване на МПС срещу самопотегляне; управление с гуми, чиито технически характеристики не съответстват на законовите изисквания и сезонните условия; паркиране в непосредствена близост до строителни обекти и всички други случаи, в които вредата е следствие от самонадеяно поведение на водачите и/или неполагане на минимално дължимата грижа за предпазване на застрахованото МПС от вреди.

В теорията и съдебната практика се приема, че небрежност според гражданското право е налице тогава, когато длъжникът несъзнавано не е предоставил дължимото надлежно изпълнение,

не е положил онази грижа, която дължи при предоставяне на изпълнението в конкретния случай. Грубата небрежност се различава от обикновената небрежност по степен и представлява по - засиленa форма на небрежност, изразяваща се в неполагане на грижа, но според различен абстрактен модел – грижата, която би положил и най-небрежният човек при подобни условия, неполагане на значително по-елементарна степен на загриженост – в този смисъл е решение № 184/24.02.2016г. по т.д. № 3092 по описа за 2014г. на ВКС, II ТО.

В случая е установено, че водачът на автомобила, обект на сключената застраховка „каска“, е допуснал нарушение на правилата за движение по пътищата, като е отворил врата на автомобила, без да се убеди, че това е безопасно. Това нарушение не може да се приеме за грубо, като се вземе предвид и конкретната пътна обстановка. Произшествието е настъпило на изключително тясна улица, като част от пътното платно е било заето от паркирали автомобили, което предполага движението по него да се извършва при ниска скорост. Ниската скорост на движение е и предпоставка за своевременна реакция на водачите, които могат да спрат при всяко препятствие, каквото е и отваряне на врата от спрял на пътното платно автомобил. Следва да се има предвид и че е налице и друг улесняващ настъпването на произшествието фактор, а именно обстоятелството, че водачът на автомобила „Ш*“ поради стеснения пътен участък не е могъл да спази по – голяма странична дистанция при движението си, така че да избегне удар при внезапно отваряне на вратата на спрял автомобил. Не се доказва (при тежест на ответника за това) водачът на лекия автомобил „М*“ да е спрял на непозволено за престой или паркиране място, нито да е оставил широко отворена врата на автомобила. Предвид изложеното не може да се приеме, че е налице грубо нарушение на най – елементарни, съществени от гледна точка на безопасността на движението правила за движението по пътищата, които многократно да завишават риска от настъпване на пътно – транспортно произшествие. Груба небрежност е не всяка небрежност, а самонадеяност, при която водачът съзнава възможността за настъпване на обществено опасните последици, но лекомислено се надява, че ще предотврати настъпването им. В случая не може да се заключи еднозначно за токова проявено от водача на л.а. „М*“ поведение.

Предвид изложеното по – горе неоснователно е правоизключващото възражение на ответника, поради което е налице основание за изплащане на застрахователно обезщетение.

Съгласно чл.386, ал.2 КЗ обезщетението е равно на действително претърпените вреди към деня на настъпване на събитието, освен в случаите на подзастраховане и застраховане по договорена застрахователна стойност, и не може да надхвърля застрахователната сума освен в предвидените в закона случаи – чл.386, ал.1 КЗ. В случая при частична уврежда на процесния автомобил размерът на дължимото застрахователно обезщетение е равно на стойността за възстановяване на имуществото с ново от същия вид и качество, в това число всички присъщи разходи за доставка, строителство, монтаж и други, без прилагане на обезценка - чл.400, ал.2 КЗ.

Съгласно заключението по съдебно – автотехническата експертиза щетите върху л.а. „М*“ с рег. № * КК вследствие на събитието по цени на официален сервиз за марката и модела към датата на ПТП възлизат на сумата от 1969,67 лева. Съдът приема, че именно тази стойност следва да се възприеме за релевантна предвид уговореното в застрахователната полица и клаузата на т.71.1 от ОУ от застрахователния договор.

Основателно е възражението за намаляване на обезщетението поради неизпълнение на договорно задължението от страна на водача на автомобила съгласно т.50.5 от Общите условия, която клауза вмения задължение за стриктно спазване на правилата за движение по пътищата. При допуснатото от водача на автомобила, обект на имуществената застраховка, нарушение на правилото по чл.95, ал.1 ЗДвП в причинна връзка с произшествието съдът приема, че на основание чл.395, ал.4, изр.2 КЗ размерът на дължимото обезщетение следва да бъде намален. Предвид обсъдените по - горе обстоятелства около настъпване на инцидента и конкретният принос на водача на л.а. „М*“ за настъпване на събитието съдът намира, че намалението на дължимото обезщетение следва да се с 1/3 част. При това окончателният размер на дължимото обезщетение възлиза на сумата от 1313,11 лева.

Предвид горното искът следва да се уважи до пълния предявен размер на частичния иск от 1250 лева, ведно със законната лихва от подаване на исковата молба до окончателното плащане.

По разноските:

Предвид изхода на делото право на разноси има само ищецът. На същия следва да се присъдят такива в общ размер от 900 лева съгласно списък на разноските, за извършване на които са представени доказателства.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА „Застрахователно акционерно дружество Армеец“ АД, ЕИК 121076907, със седалище и адрес на управление : гр. София, ул. „Стефан Караджа“ № 2 да плати на „Теви – М“ ЕООД, ЕИК 204502696, със седалище и адрес на управление : гр. София, ул. „Димитър Манов“ № 25, вх.Б, ет.2, ап.11, на основание чл.405 КЗ сумата от 1250 лева – частичен иск при пълен размер на вземането от 2000 лева – застрахователно обезщетение за щети върху л.а. „М*, модел „*“ с рег. № * КК, обект на сключен при ответника договор по застраховка „каска“, обективиран в застрахователна полица № **630, настъпили при ПТП от 29.10.2021г. с водач на л. а. „Ш*“, модел „Ф*“ с рег. № *56 ВТ, ведно със законната лихва от 01.02.2022г. (дата на подаване на исковата молба) до окончателното плащане, както и на основание чл.78, ал.1 ГПК – сумата от 900 лева – разноси.

Решението е постановено при участие на трето лице – помагач на страната на ответника - „Застрахователна компания Лев Инс“ АД, ЕИК 121130788, със седалище и адрес на управление: гр. София, бул."Симеоновско шосе" № 67А.

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му.

Съдия при Софийски районен съд: _____